

voortgang met financieringsinstrumenten vanuit ESI-fondsen

Het Cohesie Fonds

Financieringsinstrumenten

Financieringsinstrumenten medegefinancierd door het Cohesie Fonds zijn een duurzame en efficiënte manier om te investeren in het versterken van economische, sociale en territoriale cohesie in the Europese Unie. Ze ondersteunen een breed scala van trans-Europese transportnetwerken en milieuvriendelijke energie- en transportprojecten. De financiering kan vervolgens worden hergebruikt voor verdere investeringen.

Als één van de Europese Structuur- en Investeringsfondsen stimuleert het Cohesie Fonds (CF) investeringen in prioritaire trans-Europese transportnetwerken en investeringen met betrekking tot energie en transport die het milieu ten goede komen op het vlak van energie efficiëntie, het gebruik van hernieuwbare energie bronnen, de ontwikkeling van transport en het ondersteunen van intermodaal transport.

Het totale budget voor het CF zal voor de periode 2014-2020 €63 miljard bedragen. Deze steun wordt verleend aan lidstaten waarvan het bruto nationaal inkomen per inwoner minder is dan 90% van het EU gemiddelde. Voor de periode 2014-2020 is het Cohesie Fonds beschikbaar in Bulgarije, Croatia, Cyprus, Tsjechië, Estland, Griekenland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Portugal, Roemenië, Slovakije en Slovenië.

Tijdens de periode 2007-2013 werden er geen financieringsinstrumenten gebuikt met betrekking tot het Cohesie Fonds. Aangezien de voordelen van financieringsinstrumenten nu breed erkend worden zal ook deze vorm van ondersteuning beschikbaar zijn onder het CF.

Financieringsinstrumenten

- moeten worden terugbetaald;
- zijn revolverend, d.w.z. investeringen die zijn terugbetaald worden weer opnieuw geïnvesteerd in hetzelfde gebied;
- zijn geschikt voor financieel rendabele projecten, d.w.z. projecten waarvan verwacht wordt dat zij genoeg inkomen of besparingen genereren om de ontvangen ondersteunende financiering weer terug te betalen;
- zijn ontworpen om medefinanciering van andere bronnen aan te trekken, inclusief particuliere investeringen, om de hoeveelheid middelen die beschikbaar zijn in bepaalde sectoren/gebieden waar toegang tot financiën moeilijk is te verhogen;
- kunnen de vorm van leningen, garanties of aandelenkapitaal aannemen;
- kunnen ook de ontwikkeling van de aanbodzijde ondersteunen, door bij te dragen aan de ontwikkeling van de markt;
- kunnen in combinatie met subsidies gebruikt worden; en
- kunnen beheerd worden door nationale of regionale banken, internationaal organisaties zoals de Europese Investeringsbank of het Europees Investeringsfonds, financiële intermediairs, en (in het geval van leningen en garanties) managementautoriteiten.

Financieringsinstrumenten kunnen medegefinancierd worden door het Cohesie Fonds om de **investeringsprioriteiten in de CF operationele programma's van de EU-lidstaten te ondersteunen**. Financieringsinstrumenten kunnen in de meeste gevallen gebruikt worden zolang er **een markt-falen geïdentificeerd is**, d.w.z. gevallen waar banken niet bereid zijn om te lenen en/of waar de particuliere sector niet bereid is om te investeren.

Financieringsinstrumenten kunnen dus een bijdrage leveren tot het bereiken van de volgende CF doelstellingen:

- bevorderen van de productie, distributie en gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen;
- ondersteunen van energie efficiëntie en slimme energie management;
- Investeren in de afval- en watersector;
- verbeteren van stedelijke gebieden, met inbegrip van de sanering van oude bedrijfsterrainen;
- ondersteunen van een multimodaal interne Europese vervoersruimte;

- ontwikkelen en verbeteren van milieuvriendelijke (inclusief geluidsarme) en koolstofarme vervoerssystemen om duurzame regionale en lokale mobiliteit te bevorderen; en
- ontwikkelen en verbeteren van omvangrijke, kwalitatief hoogwaardige spoor-, rivier- en zeevervoer, intermodale vervoerssystemen en hun interoperabiliteit.

Een breed scala door het CF ondersteunde financieringsinstrumenten kunnen uitgevoerd worden.

- **Leningen** kunnen beschikbaar worden gesteld waar geen commercieel aanbod is (bijvoorbeeld van banken), of kunnen worden aangeboden tegen betere voorwaarden (lagere rente, langere looptijden, of met minder onderpand eisen). Bijvoorbeeld, langlopende leningen kunnen investeringen financieren voor het verbeteren van spoorwegen en het verminderen van reistijd op binnenwateren en het verhogen van de capaciteit van riviervervoer.
- **Garanties** geven de kredietverstrekker zekerheid dat hun investering zal worden terugbetaald indien een kredietontvanger in gebreke blijft om zijn verplichtingen na te komen. Dit kan de toegang tot commerciële leningen ontsluiten voor investeringen die kredietverstrekkers anders te riskant achtten. Bijvoorbeeld, een energiebesparingsbedrijf (ESCO - een onderneming die zich specialiseert in energiebesparingen en innovatieve financieringsmethodes) kan ingezet worden om de straatverlichting te vervangen om het elektriciteitsgebruik te verlagen, milieubelastende technologieën uit te faseren en onderhoudskosten te verminderen.
- **Aandelenkapitaal** betreft investeringskapitaal in een onderneming in ruil voor een deel van het eigendom in de onderneming; investeerders in aandelenkapitaal kunnen een controlerende functie over het management binnen de onderneming uitvoeren en kunnen in de winst delen. Het rendement hangt af van de groei en winstgevendheid van de onderneming. De investering wordt terugverdiend als de investeerder de aandelen van de onderneming verkoopt aan een andere investeerder ("uittrede") of door een primaire emissie. Aandelenkapitaal is waarschijnlijk het meest relevant voor risicovolle activiteiten zoals de bouwprojecten en activiteiten (zoals tunnels en bruggen) waar de kosten deels worden gedekt door tol.

Financieringsinstrumenten kunnen ook worden aangeboden in combinatie met subsidies. Dit is vaak noodzakelijk als voorwaarde om de investeringsbereidheid te verbeteren voor het aantrekken van beleggingsfondsen. Advies en andere vormen van ondersteuning kunnen worden gesubsidieerd door het CF.

Financieringsinstrumenten die worden medegefinancierd door het CF kunnen bijdragen aan de lange termijn ontwikkeling van lidstaten, waar het Cohesie Fonds projecten ondersteunt in gebieden waar de investeringen vaak niet optimaal zijn en het stimuleren van de ontwikkeling van commercieel haalbare projecten dus kan leiden tot het openen van nieuwe markt kansen. Zij bieden ook nieuwe mogelijkheden voor investeerders en financiële intermediairs, omdat projecten door participatie van de publieke sector in financieringsinstrumenten en de gerelateerde risicodeling aantrekkelijker worden.

Voor meer informatie

Voor meer informatie over financieringsinstrumenten en regionaal beleid:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_en.pdf

Voor een handleiding over financieringsinstrumenten in programma's onder ESI-fondsen voor managementautoriteiten:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Voor informatie over de methodologie voor ex-ante evaluatie voor financieringsinstrumenten:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Voor de 'fi-compass' website, het platform voor adviesdiensten m.b.t financieringsinstrumenten in het kader van ESI-fondsen:

<http://www.fi-compass.eu/>

Voor de Europese Structuur- en Investeringsfondsen verordeningen:

http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/information/legislation/regulations/

Voor meer informatie over de Cohesie Fonds verordeningen:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1300>

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg